

Magatzems del port de Maó

LA FAMÍLIA

El matrimoni era sagrat i indissoluble. L'adulteri era penat amb presó per a les dones. Per als homes, només si era una relació extramatrimonial pública i escandalosa.

La dona era relegada al món domèstic i el marit n'assumia el paper de cap de família, fet que li atorgava tot el poder en el funcionament de la família. La dona i els infants havien d'assumir el paper de submissió i obediència.

El marit duia la gestió econòmica de la casa i administrava el patrimoni familiar. La dona quedava relegada a l'àmbit domèstic que, malgrat que la societat considerava un entorn secundari, era cabdal en l'educació, el control de la natalitat, la família i la gestió de la casa.

La mort d'un dels cònjuges deixa en evidència la discriminació jurídica en la successió dels bens familiars on sempre va prevaldre l'home en el reconeixement dels seus drets.

Una dona vídua només podia exercir la tutela sobre uns fills que es consideraven orfes, i havien de tenir un tutor masculí designat en el testament pel pare. El principi de la progenitura sempre era per a l'home. Les dones no podien ser testimonis en els testaments, ni comparèixer en els judicis civils.

Malgrat això, algunes figures femenines de l'alta burgesia varen poder heretar: és el cas d'Àngela Seguí Poly, hereva de la seva mare Eulàlia Poly, terratinent maonesa.

DEL TALLER A LA FÀBRICA

La vella estructura gremial de tallers artesans era protagonitzada per homes, però també hi havia moltes dones. Les dones pageses assumien moltes de les feines del camp: escardar, veremar, espigar, segar o fins i tot llaurar. Al pobles feien nombrosos treballs invisibles com la venda ambulat. Moltes treballaven de cosidores, nodrisses o cuidadores.

La feina fora de casa estava mal vista. De fet, es considerava nociva per a elles mateixes i per la societat: entrava en contradicció amb els rols que els hi eren assignats. Fins i tot es considerava que eren causants de l'atur, la baixada de salaris i la prostitució.

La incorporació de la dona al món de la indústria a partir dels anys cinquanta del segle XIX va ser cabdal. Es van incorporar un gran nombre de treballadores a les fàbriques, una d'elles la *Industrial Mahonesa*, situada al port de Maó. La divisió sexual del treball a les fàbriques ha continuat vigent fins els nostres dies. Les condicions laborals provocaren importants reivindicacions entre les dones menorquines.

LA CULTURA AMB NOM DE DONA

Les dones no podien participar de ple dret en l'àmbit cultural. Un exemple és que no podien publicar textos científics sense el permís del marit. En aquesta època, el moviment il·lustrat europeu estava ben arrelat a Menorca. Algunes dones de les classes benestants van formar part d'aquest corrent il·lustrat. Cal destacar-ne Joana de Vigo i Esquella (1779-1855), aristòcrata de Ciutadella. Va ser una dona progressista, enciclopedista i traductora teatral. La seva obra més destacada va ser la traducció al català de la tragèdia francesa «*Iphigénie en Tauride*», de Claude Guimond de la Touche. També va traduir altres obres històriques, de viatges i mitològiques.

De les següents preguntes, assenyal la resposta correcta.

1- Joana de Vigo i Esquella va nèixer el

1855

1779

1780

1856

2- La «*Industrial Mahonesa*» era el nom

d'una botiga

d'una dona

d'una fàbrica

d'una barca.

3- A partir de quins anys es va incorporà la dona al món de la indústria?

Els anys cinquanta del segle XIX.

Els anys cinquanta del segle XVIII.

Els anys cinquanta del segle XX.

Els anys quaranta del segle XIX.

4- L'obra més destacada de Joana de Vigo i Esquella va ser la traducció al català de la tragèdia francesa:

«Iphigénie en Touche»

«Iphigénie en Tauride»

«Claude Guimond»

«Industrial Mahonesa».

5- Quines feines assumien les dones pageses?

Pescar, regar, tallar i adobar.

Escardar, veremar , espigar, segar i llaurar.

Triar, veremar, regar, sembrar i recollir.

Escardar, sembrar, netejar, cavar i trescar.

6- Es considerava que les dones treballadores causaven:

Pujada de salaris , riquesa i treball.

Baixada de salaris, atur i prostitució.

Baixada de producció, prostitució i rendes baixes.

Pujada de salaris, pobresa i poc treball.

7- La dona havia de dur la gestió econòmica de la casa i administrava el patrimoni familiar.

Vertader

Fals

8- La divisió sexual del treball a les fàbriques ha continuat vigent fins als nostres dies.

Vertader

Fals

9- Si una dona feia feina fora de casa era mal vista.

Vertader

Fals

10- Les dones també treballaven de mecànics, lampistes i mestres de casa.

Vertader

Fals

11- El matrimoni era

Civil i dissoluble.

Sagrat i dissoluble.

Sagrat i indissoluble.

Sagrat i divisible.

12- Una dona vídua podia exercir la tutela dels seus fills sense tenir un tutor masculí.

Vertader

Fals

13- Les dones no podien ser testimonis en els testaments.

Vertader

Fals

14- Algunes figures femenines varen poder heretar, és el cas de la terratinent maonesa Àngela Seguí Poly.

Vertader

Fals

15- La dona i els infants havien d'obeir a l'home que era el cap de família.

Vertader

Fals

16- Les dones feien nombrosos treballs visibles com sabatera, empresària, marinera i treballadora a magatzems.

Vertader

Fals

